

MARTIN ANDERSEN NEXØ

SAMLEDE FORTÆLLINGER

UDGIVET AF HENRIK YDE

I 1898-1908

DET DANSKE SPROG- OG LITTERATURSELSKAB

KÆRLIGHEDSBARNET

[139] Dette er Historien om Boline som var et Kærlighedsbarn, og dog fik sit første Kærtægnet paa denne Jord da hun var over sejsten Aar. Fik det tilmed paa en mørk Trappegang – og af en Vildfremmed, der ikke mente hende det alvorligere.

Men der maa begyndes ved Begyndelsen, og den ligger langt tilbage – helt ude i det store Intet. Der tog hun sit Udgangspunkt, og derfra udstyredes hun rigeligt med alle de Egenskaber, som fremdeles er de eneste, der kan bære hendes Lige frelst gennem Tilværelsen.

Selv den Skaberrøst, der saa skæbnesvangert kaldte hende ind fra det graa Øde for i Utide at begynde en kummerlig Tilværelse paa egen Haand, ejede ikke nogen Livsvarme. Hun passerede det store Symbol ved Indgangen til Livet hun ogsaa; men det Hjærte *hun* hvilede under for at vænne sig til den kærlige Menneskehed, var koldt af Skræk for Følgerne. |

[142] Boline havde et Skovbal, en balglødende Gaardmandsdatter og en opadstræbende Tjenestekarl at takke for sin Tilblivelse, og Hensigten med hende var den nøgterne at faa Tjenestekarlen hævet op i Gaardmandsstanden. Det mislykkedes, og dermed var for hende alting afgjort, skønt hun ikke havde set Lyset endnu. Standsfølelsen var stærkere end Udsigten til Skammen, og Karlen blev jaget bort. Datteren underkastedes en frugtesløs Svedekur og blev derpaa sendt til Hovedstaden for at lære Husholdning. Dér inde fra kom alligevel al Fordærvelsen – paa den ene Maade eller den anden; det var saa rimeligt at man lyste den hjem igen.

Ude paa Landet groede Livet fremdeles jævnt som Kornet gror – Boline fik ingen Indflydelse. Høsten vedblev at være en naturlig Følge af Saaingen, man satte sit Kryds i Almanaken for hver Skabning, der lagdes Grunden til. Forholdene skabtes af det dagligdags og fik ikke Lov at vokse Menneskene over Hovedet. Og skulde det trække op til noget uventet, saa anbragte man nu som før Pastoren paa Vangeledet og bar ham ud for at jage Storken væk. Den gode Mand havde fremdeles for store Fødder. |

[143] Fra Boline truede ingen Fare. Hun havde nok at gøre med at holde Stil-

lingen, og da hun lidt før Tiden tiltvang sig Adgang til Livet, var alting lagt saaledes til Rette, at hendes Tilværelse fra første Færd reduceredes til en Skygges. Hun blev for en Sum engang for alle adopteret af en fortrukken Skræderfamilie, der levede af at have Plejebørn; og saa kunde hun selv om Resten.

Moderen skyndte sig hjem, rød og frisk og frejdig som ingen Sinde. Der var ikke det Gran at se paa hende, undtagen maaske at hendes Barm var blevet fyldigere. Var der noget ellers, havde hun i alt Fald gjort rent Bord efter sig. Der var ingen hemmelige Forbindelser med noget ovre, ikke noget mistænkeligt Spor hvor hun havde traadt; intet Steds stak en lille Barnehaand op af Jorden og vidnede mod hende. Saa var det vel Løgn, det som saa meget andet; for den Tjenestekarl var en Pralemajor, og én havde da før set unge Piger tage over for at lære noget. Desuden – enhver er jo god for sig, og hvad Øjet ikke ser og Øret ikke hører, det Hjærtet ikke rører – og saadan, og slig! Og eneste Arving til en god Gaard var hun.

En Tanke klæbede der jo ved hende, og hun | sank i Pris – i Kraft af dette ubestemmelige, der faar den smukkeste Klædning til at gaa for det halve, blot den en Gang har været udlejet til en Brudgom, lige mens han kørte til Kirke og hjem igen. Hun fik en Enkemand uden Penge! Men til Standen hørte han da, og det angreb ikke hendes røde Kinder og gode Huld. Hun fik Børn med ham i Tugt og Ære og opdrog dem kærligt til Flid og Guds-frygt; ingen fjærn Barnegraad forstyrrede hendes retskafne Dag og gjorde Nætterne søvnløse. Hendes Samvittighed var saa god som kun et Greb i Pengepungen kan gøre den; der var ydet kontant Retfærdighed dér, hvor saa mangen én nøjes med Mergelgraven.

Naa Boline skreg jo heller ikke allerhøjest. Der laa det tomme Verdensrum mellem hende og det Liv hun egenlig tilhørte; det var som Barnet vidste det allerede ved Fødslen, og paa Forhaand havde opgivet at gøre sig gældende. I Grunden havde hun slet ingen Ret til at eksistere, for Summen en Gang for alle var formøblet allerede efter det første Aar; det var lidt af en Misforstaaelse af hende at holde længer end Pengene. Plejeforældrene opfattede det ret og slet som Krakileri og behandlede hende derefter. |

Hun levede af *lidt* Mad, eller slet ingen; nu og da blev hun ogsaa overfyldt, og det var næsten det mest faretruende for hendes Eksistens. Men hun holdt til det med.

Og som hun voksede til – mere en Legemliggørelse af selve Elendigheden end et levende Væsen – passede hun andre Plejesøskende, hvis Historie lignede hendes egen paa et Haar. Hun saa nogle af dem glide ud af Tilværelsen, tyst, næsten umærkeligt, mens andre klyngede sig til den med ubegribelig Haardnakkethed. Døden var ikke noget grufuldt for hende – der var ingen større Forskel paa et af de smaa Plejesøskende før og efter det Øjeblik Plejeforældrene ansaa for saa afgørende. Farven var den samme; en svag Bevægelse, en spæd Klynken fra eller til – det var det hele.

Men Boline selv blev med Møje fjorten Aar og kom ud at tjene.

Der var ingen, der forhørte sig om hendes Forældre og deres Vielsesattest, heller ikke den Præst, hvis Børn hun det første halve Aar kom til at passe. Des mere spurgtes der efter Kræfter og navnlig Kvikhed.

146

Boline var hverken stærk eller kvik. Hun var | et graagrumset Skind trukket over spinkle, marvløse Knokler; og det Blod der listede sig gennem hendes Aarer, var blaalt og opspædt som Hovedstadens skummede Mælk – med just den ramme Livsvarme Mælken faar, naar den tilsættes billigste Fusel. Der var ikke Kraft nok i den Væske til at fostre en selvstændig Tanke, knap nok til at udføre en Ordre; og Følgen var, at hun hyppig skiftede Plads.

Efterhaanden fik hun dog lidt Sul paa Kroppen, hun var saa taknemmelig og tog paa i Vægt selv i Pladser, hvor andre sultede. Men der var ingen rigtig Fasthed og Kraft i det, og til Hjærnen vilde der intet blive. Hun bevarede stadig sit blaafrosne Præg, var valen og forsagt og havde daarligt Haandelag – hun slog meget i Stykker. Der faldt mange knubbede Ord af til hende i den Anledning, og hun græd meget over dem og sin egen Umulighed. Graaden slappede hende endnu mere.

147

Saadan blev Kærlighedsbarnet sejsten Aar, fik tolv Kroner om Maanedens i Løn, og fik som sagt sit første Kærtægnet paa denne Jord. Det dalede ned over hende paa en halvmørk Trappegang – fra en ung Herre med lyst Overskæg og Ulster | – og hun grundede bagefter meget paa det, men uden ret at komme nogen Vegne. Smæk vidste hun hvad var, men saadan havde aldrig nogen rørt ved hende før! Hun følte Gang efter Gang til sin Kind, hvor Fornemmelsen af den varme bløde Berøring endnu sad, og gik saa undrende ind til sine Skænd og sin Graad.

Men der var tændt noget i hende; en Aften om Ugen og hveranden

Søndag fra Kl. fire skinnede Solen paa hendes Vej – enten Vejret var saadan eller saadan. Folk som hun aldrig havde gjort den mindste Tjeneste, gamle Mænd og helt unge Knøse tiltalte hende paa Gaden, og kaldte hende Frøken som hun gik og stod i sit tarvelige Tøj. Urtekræmmersvenden med Filibumserne stod i Butiksdøren, naar hun gik ud om Aftenen, og sagde Ord, der fik det til at kildre inden i hende af Grinagtighed; fine Herrer med Skorstensrør kom hen til hende paa Gaden og bad om at maatte følge hende – og det paa de mørke Steder, hvor hun netop var lidt bange for at gaa alene.

Saa gode var Mændene. Selv Herren hjemme viste hende lidt Venlighed, naar Fruen ikke var til Stede. |

148

Om det nu var Glædens Sol den ene Aften og de hveranden Søndag, der var saa grødesvanger, eller den daglige Regn – eller maaske begge Dele i Forening? Nok er det, Boline trivedes og lagde sig ud.

Vaskekonen raadede hende til at spise Grøn Sæbe og drikke Petroleum, Herskabet saa hende en Tid an og sagde hende saa op. De kunde ikke faa over deres Hjærte at lade et Menneske gaa og slide i den Tilstand.

Saa søgte hun Plads og søgte, alle Steder betragtede de hende opmærksomt og rystede paa Hovedet. Herregud, et rent Barn selv og allerede paa Vej – hun var jo ikke engang Spor af udviklet! En gammel Frue tog hende indenfor, og Boline maatte fortælle, hvordan hun var kommet i Ulykke. »Her faar jeg nok Lov at blive,« tænkte hun; men da hun havde tilfredsstillet den gamle Dames Nysgærrighed, maatte hun gaa igen.

Vaskekonen var den eneste, der mente hende det godt. Egenlig havde hun selv Huset fuldt, for hele hendes Lejlighed bestod kun af èt Værelse, og alt det Sengeleje hun raadede over var en Enspænderseng – tilmed holdt hun Logerende til Hjælp til Huslejen! Men hun trak den Logerendes Seng lidt ud fra Væggen, saa der til Nød kunde ligge to, naar man redte lidt bredt og gjorde sig tynd; Boline fik saa Madrassen paa Gulvet, hvor Konen ellers plejede at ligge, og det gik! Hver Aften gik hun i Seng bag Madam Rasmussens tynde franske Sjal, der hang som Skærmbædt over to Stole; og Hansen maatte forpligte sig til ikke at spytte ud over Gulvet i Søvn, da Stuen var saa lille.

149

Men dette her blev der ingen Plads af. Og Hansen blev efterhaanden knotten, skønt han kun betalte for sig; og Madam Rasmussen selv var øm

af Væggen og Sengekanten, naar hun stod op. Saa tog hun overtværs og ofrede en Arbejdsdag for at skaffe Boline i Huset hos en Familie, hvor Konen i sine unge Dage selv havde prøvet noget af hvert og derfor havde et stort Hjærte – skønt Gud skulde vide, hun nok kunde trænge til sit selv. Forholdene her lignede paa et Haar dem fra Bolines eget Plejehjem, og hun levede hele sin Barndom op igen – uden dog at henfalde til Føleri af den Grund.

Her gik hun et Par Maaneder og udrettede alt det Rengøringsarbejde, den gode Kone kunde tage sig paa. Hun fik Kosten for det, og Lov til hver Nat at have de to Plejebørn hos sig.

Og en brydsom Nat betalte hun selv sit første Afdrag til Livet i Form af en lille blodfattig Unge paa fire ranglede Pund.

Da hun skulde gøre Rede for Faderen, viste det sig, at hun ikke kunde. Den gode Kone, som dog selv havde været ude for adskilligt, var lige ved at gaa ud af sit gode Skind – saa stort et Kvaj havde hun ligegodt aldrig været ude for før! Men naturligvis, det maatte Tøsen jo selv om!

Otte Kroner om Maaneden fra tolv giver, hvordan man saa vender og drejer det, kun fire til Rest. Men Boline følte sig smækker og let til Mode; hun lod Barnet blive i den kærlige Pleje og drog selv ud og tog Plads igen. Som et Festblus traadte hun ud i Livet igen, lys og lettet og rigere i al sin Fattigdom, straalende glad for sin lille blodfattige Unge og de fire Kroner. Og hun vendte og drejede dem, saa de ikke alene dækkede hendes egne Fornødenheder, men ogsaa rakte til Stads til Barnet – og Smaaforæringer til Plejeforældrene for at de skulde behandle det godt.

Og Livet gentog sig med usvigelig sikker Hukommelse.

Baade de daglige Genvordigheder og de enkelte smaa Solglimt indfandt sig, og godt et Aar efter den første Begivenhed mødte Boline atter hos Familien og erlagde – punktlig som en Smaahandlende – sit andet Afdrag, af samme Vægt og Køn som det forrige. Hun mødte op med et stort Smil der lyste af Bedrift, for denne Gang havde hun da mærket sig Faderen – en ung Handelsmedhjælper. Det lød slet ikke ilde, selv den gode Kone maatte indrømme, at det var noget man kunde være bekendt hvor som helst. Men da det kom til Stykket, var han ikke til at finde.

Noget af et Fremskridt var det dog altid, og siden Konen nu engang havde taget Boline under Vingen, tilbød hun at nøjes med de fire Kroner kontant – Resten skulde saa udredes ved en Naturalieskat lagt paa de frem-

tidige Herskaber. Desuden maatte Boline nu, naar Hensyn tages til hendes rigere Erfaring, kunne fordre fjorten Kroner i Løn, og de to skulde hun beholde for sin egen Mund.

Boline slog sig igennem med de to Kroner ogsaa, det vil sige, hun holdt Børnene med Tøj for dem; til hende selv blev der intet. Hendes Klæder var tynde, og hun frøs mere end før – især naar hun havde grædt. Men hun blev ikke bitter paa nogen eller noget af den Grund; det kunde aldrig falde hende ind at fordre mere af Tilværelsen, end den nu engang havde at byde paa.

Derimod var hun grænseløs stolt af de to smaa blaalige Unger, som gjorde de utroligste Fremskridt – navnlig i Retning af at kunne faa alt. Og stolt var hun over den Pleje, hun havde forskaffet dem; dyrere blev vel ingen Børn opdragede, siden det kostede hende alt, hvad hun kunde tilvejebringe! Hendes store Sorg var, at der ingen Ting vilde blive tilovers, hverken til Barnestads eller Smaaforæringer til Plejeforældrene. Saa godt Plejehjemmet ogsaa var, var det jo kun naturligt, at Børnene led derunder: der blev gjort mindre Stads af dem naar hun kom paa Besøg!

I Overensstemmelse med Kontrakten gjorde hun nu smaa Greb i Kaffe-daasen og Sukkeret; der gik et Æg med, et halvt Fransnbrød, en Stump Kød. Hun sparede det meste ved at sulte sig selv, men Fruen, der med Tilfredshed havde konstateret at hun var saa smaattærende, kunde ikke begribe, at det gik med alligevel. Og en Dag kom hun under Vejr med at Pigen stjal.

Det gøs i Boline, da Ordet blev udtalt. I mere end tusend Aar har Borgerskabet øvet og øvet sig paa dette lille Ord, den uskyldigste lille Frue kan nu udtale det saa det gaar til Marv og Ben.

Og Boline havde ikke sit Lags frejdige Ævne til at give raat for usødet; paa Bunden af hendes Væsen laa ingen oprørske Følelse af, at hun led Uret, hvordan andre saa end kunde faa det drejet – og gav blind Kurage; der var intet Udgangspunkt for en Smule Selvhævdelse i hende – hendes Blod var for opspædt. Hun skjalv blot sammen og blev vaad – som altid naar nogen væltede sig ind over hende – der var ingen Kraft i Musklerne. Naa, Spagfærdigheden afvæbnede saa vidt, at de friede hende for de værste Følger; man nøjedes med at sige hende op. Og det var hun saa vant til.

Det gik hende ikke værre i de følgende Pladser; og saa kom hun til at tjene paa en Fjerdesal i et stort Herskabshus, hos en Bogholder, der tillige bestyrede Ejendommen.

154 Hun fik sejsten Kroner i Løn, men til Gengæld var det forbi med Beskatningen. Hun var dumpet ind i et af disse københavnske Hjem, der har Badeværelse og W. C. men intet Spisekammer. Der var ingen Børn, og paa Ildstedet var der aldrig Varme. Frokosten – én Portion – blev bragt fra en Restaurant; hvad Ægteparret lævnede blev sat ud til Pigen. Middagen nød de ude – blandt Venner – i Forbindelse med et eller andet Forlystelsessted; og før Fruen gik, satte hun en røget Sild og to Stykker Smørrebrød af til Boline. Hver Dag var det denne røgede Sild og Smørrebrødet, og bestandig paa samme Sted stod det – inderst paa Køkkenbordet, i Krogen ved Nedløbsrøret, paa en blaablomstret Underkop. Denne evige Anretning fik aarlig tolv Piger til at gaa ud af deres gode Skind.

155 Boline holdt sig i Skindet. Hun kunde godt have spist Silden og de to Stykker Mad selv, men da der ikke var andet at brandskatte af, pakkede hun det i et Stykke Papir og bragte det ud til Plejeforældrene uden at tænke svært meget over den Ting. Og da de harmfuldt spurgte, om hun troede de var Fattiglemmer, og bad hende rubbe sig med samt sine Lævninger, sjøkkede hun forundret af. Nede ved Gadedøren satte hun sig og spiste Maden, og først bagefter græd hun lidt. Det var nu hendes Maade at sammenfatte en Række Begivenheder.

Der var altsaa spærret, og ufortrøden som hun i Grunden var, kravlede hun løs paa et andet Punkt. Ved alle Køkkendørene ned gennem Ejendommen gjorde hun sig ydmyg; og Pigerne der vidste, at hun tjente i et Hjem uden Spisekammer, stak til hende. Det hele gik i Plejeforældrene og formildede dem igen, og paa Boline selv skinnede Solen, hun behøvede ikke megen Føde.

Brændt Barn skyr Ilden, siger Ordsproget; men det gælder ikke den Kulden har svedet. Boline havde gerne danset lige ind i den glødende Sol paa sine bare Fødder, saa forkommen var hun. Hun brændte sig heller ikke paa de vagabonderende Straaler, der nu og da traf hende – tog blot ud til den gode Familie for tredje Gang.

156 Det hele betød blot endnu fire Kroners Udredning lagt til de tolv – og hun tjente jo sejsten! Hendes gamle Plads stod tilmed aaben for hende, fordi ingen anden kunde være der; det gav altid Rygrad. Og naar hun om Natten pillede Koksene af den Aske, Herskabspigerne smed ud, og solgte dem til Brændehandleren, blev det altid til et Par Kroner om Maaneden.

Udredningen i Naturalier var ogsaa steget, men Boline afsøgte alle Trappegangens Køkkener for Madlævninger, til Gengæld gav hun en Haand naar hun var færdig selv. Plejeforældrene tog ikke af i Vægt.

Det kneb lidt med at skaffe Klæder til de tre smaa Vidundere. Hun havde intet at købe for, saa begyndte hun inderst paa sig selv og syede om Stump for Stykke af sin fattige Garderobe, til hun kunde bære den hele paa sig og alligevel forekomme alle andre end sig selv upaaklædt.

Og Solens Straaler naaede hende saa meget lettere gennem det tynde Tøj. Sorgløs og ligeglad, skæbnetryk og uerfaren som paa den første Dag flagrede hun ud paa maa og faa og indsugede Mændenes Venlighed. De var gode alle, kærlige alle; hun kunde ingen Forskel se – slet ingen. Men om Nætterne, naar hun stjal fra sin Søvn og af sammenskrabede Klude syede noget, der skulde forestille en Barnekjole, saa tænkte hun undertiden lidt paa Fruerne og hvor strænge de var. Eller hun græd blot.

157 Den Fé, der havde staaet ved Boline's Vugge, havde givet hende selve Tomheden at øse sin Lovsang til Livet af; og deri lignede Boline Gud, at hun skabte sin Verden af intet og alligevel kunde finde den saare god. Kun derfor skrabede hun aldrig Bunden! Hendes Liv var som et dagligt Æventyr, hvor en lille Lap Sirts af en Haandflades Størrelse som andre kastede i Skarnkassen, voksede ud igen til den dejligste Barnekjole.

En Dag blev Boline anholdt. Der var blevet en Sølvsket borte for Herskabet nedenunder ved deres store Aftenselskab, og Boline havde jo besørget Opvasken for de to Piger imod at faa lidt af Gildeslævningerne. Hvem andre skulde det vel være, enhver vidste jo, hvor haardt hun var spændt for.

158 Sølvsketen kom til Veje af sig selv, og Anholdelsen viste sig at være en Fejltagelse – men en af disse heldige, som man rolig kan lade efterfølge af Arrest. Ved at undersøge Pigens Gemmer fandt man en Masse Tyvekoster. Fire Fruer i Ejendommen fik Tilsigelse til at møde i Retten og genkende deres Ejendele.

Paa et Bord laa alle Tyvekosterne. Der var smaa Lapper Sirts, Kiler og Strimler af Bomuldstøj, Baandstumper og gammelt hullet Linned. Forhørsdommeren kastede kærlige Blikke til Bunken; den var ingenting værd, men netop i al sin Værdiløshed udtrykte den den højere Retfærdighed, der ikke smaaligt spørger om hvem eller hvormeget, men nidkær vogter de til Grund liggende Principper. Her endelig galdt ingen Persons Anseelse, Bo-

line kunde ikke have krævet større Omhu for sine Affærer, om hun havde været selve Kongen blandt Tyveknægte.

Bunken her var da heller ikke alt! Hele hendes løsagtige Fortid laa af-dækket – og hendes tyvagtige Færd! Hvert Æg, hver Kaffebonne, hvert Stykke Sukker var fulgt indgaaende paa sin Forvandlings Vej fra Herskabs-Spisekamret ud til Kulerne paa Amager. Alt dette var jo tilbagelagte Standpunkter, siden Bolines nuværende Herskab ikke holdt Spisekammer – det var blevet Historie saa at sige. Det galdt da om at fastslaa, at hun ingenlunde havde skiftet Natur, men kun | tvunget af rent ydre Omstændigheder var søgt over i en anden Gren af Virksomheden.

»Kender Fruen dette?« spurgte Forhørsdommeren let konverserende og rakte noget hen til Bolines Herskab.

Det var en gammel hullet Damaskes Serviet, der var kommet til Hæder og Ære igen i Bolines Verden som Ble. Fruen kendte den godt, den var forsvundet netop som den skulde kasseres. Hun vilde lige til at sige dette, men en egen syrlig Lugt af Smaabørn slog imod hende fra den renvaskede Klud og forvirrede. For her stod jo en Pige, som hun Maaneder igennem var gaaet forbi mange Gange om Dagen og havde givet Ordre, koldt og lige-gyldigt som til en Maskine. Og saa var det et stakkels forhutlet Menneske, som slæbte paa en trang Verden derude i Mørket. Et Væsen som hun selv med smaa forbudne Glæder – og Modersorger, navnlig Modersorger!

»Navnetrækkene er mine,« sagde hun stille og rakte Servietten tilbage, »men jeg havde kastet den bort som kasseret.«

Forhørsdommeren smilede anerkendende ad saa megen – ganske vist ilde anvendt – Humanitet. |

»Og dette?« sagde han og trak frem af Bunken en lille Barnekjole, oprindelig af fint Stof, men forreven og overbroderet med mange brogede Lapper. »Kender Fruen den?«

Det gav et Stød i Fruen, Vreden kogte op i hende. For det var lille Klaras Daabskjole, i mange Aar havde hun gemt den til Minde om sit eneste Barn som Døden havde taget. Hun havde ikke i Sinde at være god og skaansom længer, for nu traadtes der paa hendes Moderhjærte.

»Ja,« sagde hun og rettede sig fortørnet, men gik i Staa ved et Blik paa Boline.

Boline stod med fremstrakte rystende Hænder, hendes jagede Blik brød

sig om ingenting mere, det hang værgende ved denne Barnekjole, som de vilde tage fra hende, fulgte hver Bevægelse den gjorde i de andres Hænder.

»Det er lille Ediths Kjole,« klynkede hun, – »det er jo lille Ediths Søndags.«

Det var et forfærdeligt Syn for den, der forstod, og Fruen ofrede smærteligt sit eget døde Barn for Bolines lille Edith. »Ja,« sagde hun tykmælet, »jeg har jo selv givet hende den. Og det meste af det andet forresten ogsaa.«

Forhørsdommeren saa ærgerlig ud. Men Boline | brast i Graad. Ret op og ned stod hun og gav sine Taarer frit Løb, og de gik fri af hendes slunkne Kinder og indfaldne Bryst og faldt i hendes altfor frodige Skød.

Dommeren fulgte deres Fald, og hans Blik blev hængende.

Et Øjeblik følte han sig svag over for denne ufattelige Heroisme, han havde en svimlende Fornemmelse af at stirre ud i det Grænseløse. Men saa sejrede Retfærdigheden, han vendte sig til Protokolføreren og sagde:

»Føj til Bemærkningen om de tre, at Anklagede paany befinder sig i velsignede Omstændigheder.«

Boline blev ikke frikendt trods sin Frues Anstrængelser – og det var en Guds Lykke. For det var med hende som med enhver Æventyrets Askepote, hun maatte helt til Bunds, før hendes Kongesøn kunde komme og fri hende ud af alle Trængsler.

Hun var lige sluppet ud af Arresten og skulde ud i en af Nørrebros Smaagader for at se til Børnene. Straffen havde ikke gjort hende mere forhutlet end hun var før, men blot udvidet hendes Verden i Retning af det Ubegribelige. Det | var paa hendes eneste bevidste Værdi – hendes Kærlighed til Børnene – man havde straffet hende!

Men hun elskede dem lige højt endnu, og bar ikke Nag til nogen anden heller. Hun skyndte sig blot, drevet frem af en dump Gru for, hvad der var blevet af de Smaa, de Maaneder hun havde været indesparret.

Inde i Smøgen stod Fjolle-Karl som sædvanlig med Panden ind til Muren, omgivet af en Flok hujende Unger. Men Plejeforældrene var borte; hvor de var flyttet hen, vidste ingen. Saa meget kunde Naboeerne fortælle, at det ene af Bolines Børn var død, inden de flyttede – Resten maatte Vorherre vide.

»Gaa til Politiet,« sagde de.

Men Boline skulde ikke til Politiet, og straffes en Gang til fordi hun holdt af sine Børn. Og anstille yderligere Efterforskninger faldt hende ikke ind, hun var for sikker i sin Viden om, hvad der blev af Plejebørn, naar Understøttelsen hørte op.

163 Tung og død i Sindet, uslere end det er til at sige, drev hun ud over Fælden ned mod Blegdammen igen. Hun havde ikke noget Sted at gøre af sig selv og sjokkede af Sted paa maa og faa. Forvænt vil ingen kunne kalde hende, men nu begreb selv hun ikke, hvorfor Livet skulde leves længer.

Og der var det saa, at Skæbnens Hjul drejede og hun mødte sin Kongesøn, Peter Frandsen, ogsaa kaldet Øf-øf.

Han gik og skuttede sig og overvejede Mulighederne for et Logi under aaben Himmel. Det var Tordenluft, og Øf-øf var melankolsk; han havde et af sine Anfald, hvor Hjemløsheden lagde sig knugende over ham og der blev ved at foresvæve ham noget om Familiens Skød.

»Den er sku lummervarm i Aften,« sagde han, idet han gik forbi.

Og Boline saa paa ham og syntes han var meget pæn, og sagde – ja den var lummervarm. Og dermed var egentlig alting sagt.

Saaledes gik det til, at Boline fik et Stykke Mandfolk at lappe om og blev Husmoder i en Etværelses Lejlighed paa Nørrebro. Hun havde ikke gaaet helt sovende gennem Livet alligevel, og vilde gerne hjælpe med; og saa slog hun sig paa det eneste hun forstod – Plejebørn!

164 Men her er Historien forbi, og en ny begynder – Historien om Lykken, der som en Fugl Fønix stiger af den gamle Aske.

Boline havde godt nok set, at Verden ikke bestaar af andet end forkomne Plejebørn og fede Plejeforældre, og saa var der vel ingen Tvivl; Øf-øfs Dovenskab svang hende over Skellet. Nu er hun en støt Kone, der selv har prøvet noget af hvert – hun kender alle Midlerne til at skuffe Tilsynet. De smaa forkomne Elskovsunger forklares til Engle i hendes Varetægt saa godt som i nogen andens, færdige til at svinge sig ud i Rummet, naar *Summen-en-Gang-for-alle* er falden. Hendes begyndende Fedme røber, at hun har forstaaet den egenlige Hemmelighed ved at leve Livet og efter Ævne vejer til paa Underlaget.

tant(en): en ambassadør eller en konsul, dvs. person, som har til opgave at varetage en fremmed stats og dens borgeres interesser i en by (et distrikt, et land), især på erhvervsområdet.

326 *Grøderegn*: frugtbar, mild (forårs)regn.

327 *fume?:* (sp.) ryger De?

Kærlighedsbarnet

328 *lyste den hjem*: manede den tilbage til dens udgangspunkt. *Almanak(en)*: årligt udkommende fortegnelse over årets dage med angivelse af fest- og helligdage m.m., ofte også med oplysende og underholdende stof.

329 (*Forbindelser ...*) *ovre*: Danmark vest for Bornholm. *enhver er jo god for sig*: »Ja, ja, hver kand være god for sig«, Jeronimus i Ludvig Holbergs komedie *Erasmus Montanus* (1722, trykt 1723), akt I, scene 5. *hvad Øjet (...)* *rører*: variant af ord-sprog om vantro eller mistro, jf. Mau nr. 12.060. *En Tanke (klæbede)*: (billedligt) noget uldent, noget der lugter forkert. *Mergelgrav(en)*: sted, hvor mergel (ler som anvendes til jordforbedring) er gravet op, og som senere fyldes med vand; her underforstået: at drukne sig i mergelgraven.

330 *Fusel*: billig, udestilleret brændevin. *Ulster*: lang, vid overfrakke af svært uldent stof, forsynet med opslagskrave.

331 (*kaldte hende*) *Frøken*: i det 18. og 19. årh. tituleredes standspersoners voksne ugifte døtre 'frøken', mens jævne folks voksne ugifte døtre tituleredes 'jomfru'. *Urtekræmmer(sivenden)*: (kbh.) købmand, person, der driver detailhandel med kolonialvarer m.m. *Skorstensrør*: (slang) høj hat. *Enspænderseng*: seng til en enkelt person.

332 *tog (hun) overtværs*: gjorde en ende på sagen. *Handelsmedhjælper*: butiksmedhjælper, ekspedient.

334 *Brændt Barn (...)* *Ordsproget*: almindeligt ordsprog om at lære af sine dårlige erfaringer, 'brændt barn skyr ilden og bidt barn hunden', jf. Mau nr. 1.018.

335 *Sirts*: en art bomuldstøj, oftest med påtrykt farvemønstre. *Kile(r)*: trekantet stykke tøj, der indsættes i klædningsstykker for at gøre dem videre.

336 *Kulerne paa Amager*: affalds- og ekskrementkulerne; fra 1777 forlagdes Københavns lossepladser til Amager (heraf øens gamle øgenavn 'Lorteøen').

337 *Protokolfører(en)*: (her) den embedsmand, som fører protokollen (referatet) ved en retssag.

338 *Fælleden*: her: Nørrefælled. *Blegdammen*: egl. betegnelse for hele området vest for for Sortedams Sø (idet de daværende engarealer med deres småsøer fra det 17. årh. og op til begyndelsen af det 19. årh. blev benyttet til blegning af nyvævet bomuld), Blegdamsfælled. *skuffe (Tilsynet)*: narre, snyde.